

Декларацията за независимост

Това е пълният текст на документа, написан от Томас Джефърсън и подписан във Филаделфия през 1776 г.

Когато в хода на човешките събития се появи нуждата един народ да прекъсне дотогавашното си политическо общуване с друг народ и да заеме сред земните сили едно отделено, но равностойно положение, отредено му от законите на естеството и от неговия Бог, уважителната почителност към гледищата на човечеството изисква този народ да заяви по какви причини е бил принуден да се обособи.

Според нас следните истини се разбират от само себе си: че всички човеци са създадени равни и техният Създател ги е дарил с определени неотменими права, сред които са животът, свободата и стремежът към щастие. Че за осигуряването на тези права сред човеците започва да действа управление, което черпи справедливите си правомощия от съгласието на управляваните. Че винаги, когато една форма на управление стане разрушителна за споменатите цели, право на човеците е да я променят или да я забранят, и да създадат ново управление, полагайки неговите основи върху такива принципи, които според тях в най-голяма степен ще повлияят върху тяхната безопасност и тяхното щастие. Всъщност повеля на благоразумието е, че отдавна създадени управления не бива да бъдат променяни заради незначителни или краткотрайни причини и – както може да се съди по досегашния опит – че човечеството е по-склонно да страда от търпими злини, отколкото да си оправи положението, премахвайки онези проявления, с които е привикнало. Но когато дълга върволица от измами и грабежи, преследващи неизменно една и съща цел, ясно говори за замисъл, предвиждащ да доведе човеците до абсолютен деспотизъм, то тяхно право и техен дълг е да свалят такова управление и да потърсят нови закрилници за своята безопасност в бъдеще. Именно така проявяваха търпение и тези колонии, и именно такава е сега нуждата, която ги кара да променят предишните системи на управление. Историята на днешния крал на Великобритания е история на непрекъснато ощетяване и грабежи, които без изключение имат за пряка цел установяването на абсолютна тирания в споменатите щати. В доказателство на това нека на безпристрастния свят бъдат представени факти.

Той отказа да одобри закони, извънредно благотворни и необходими за общественото добруване.

Той забрани на губернаторите си да приемат закони, спешни и неотложни по важност, освен когато прокарването им не бъдеше отложено до получаването на неговото одобрение; а на така отложените закони той изцяло спираше да обръща внимание.

Той отказа да прокара някои други закони, които да послужат на области с голямо население, освен когато тамошните хора не се откажеха от правото си да имат представители в законодателната власт – едно неизразимо ценно тяхно право, представляващо заплаха единствено за тираните.

Той свикваше заседания на законодателните представители на необичайни, неудобни и отдалечени от хранилището на държавния регистър места с едничката цел поради това затруднение представителите по принуда да приемат вземаните от него мерки.

Той нееднократно разпускаше камарите на представителите заради смелото им и твърдо противопоставяне на неговите посегателства по отношение на правата на народа.

Той, дълго време след подобно разпускане, не позволяваше да се проведе нов

избор, при което законодателните пълномощия, тъй като не подлежат на ликвидиране, като цяло се връщаха на народа, за да ги осъществява; междуременно Щатите оставаха изложени на всякакви опасности от външна инвазия и вътрешни междуособици.

Той желаше да попречи да се увеличи населението на тези щати и поради тази причина правеше обструкции на законите за натурализиране на чужденците, като същевременно не позволяваше прокарването на нови закони, насърчаващи да се имигрира тук, нито облекчаваше условията за придобиване на земя.

Той възпрепятстваше раздаването на правосъдие, като отказваше да одобри закони за установяването на законодателна власт.

Той направи съдиите зависими единствено от неговата воля за сроковете на заеманата от тях длъжност и за размерите и получаването на техните възнаграждения.

Той създаде множество нови служби и изпрати тук гъмжило от чиновници, които да притесняват народа ни и да използват своеволно неговото имущество.

Той остави при нас в мирно време войски на разположение, без съгласието на нашите законодатели.

Той предпочете да направи армията независима от гражданската власт и по-високо стояща от нея.

Той се обедини с други, за да ни подчини на правосъдие, чуждо на нашата конституция и непризнато от нашите закони, като даде съгласието си за действия, само наподобяващи правораздаване:

- разквартируването на големи части от войските сред нас;
- защитата им посредством лъжепроцеси, за да не бъдат наказани, когато убиват граждани на тези щати;
- прекратяване на търговията ни с всички части на света;
- налагането на данъци без нашето съгласие;
- лишаването ни в много случаи от изгодните за нас процеси с участието на съдебни заседатели;
- изпращането ни отвъд океана, където да бъдем съдени за приписвани ни нарушения;
- забрана на свободната система от английски закони в една съседна провинция посредством установяването на деспотично управление в нея и разширяването на границите ѝ, така че мигновено да я превърне в модел и удобно оръдие за налагането на същата абсолютна власт и в споменатите колонии;
- отнемането на нашите харти, забраната на нашите най-ценни закони и фундаментална промяна на нашите форми на управление;
- прекратяване на дейността на нашата законодателна власт и изземването на дейността по създаването на закони във всевъзможни случаи.

Той абдикира от управлението тук, като обяви, че не сме под негова закрила, и поведе война против нас.

Той плячкосва корабите ни, опустошава бреговете ни, опожарява градовете ни и лишава от живот народа ни.

Той – в същия този миг – изпраща тук многочислени войски от чуждоземни наемници, за да доведат докрай деянията на смъртта, опустошението и тиранията, чието начало бе положено с прояви на жестокост и коварство, които едва ли имат равни

и в най-варварските времена, и са напълно недостойни за стоящия начело на една цивилизована държава.

Той насилва нашите съграждани, пленени извън териториалните ни води, да воюват против своята родина, да станат екзекутори на своите приятели и братя, или самите те да погинат, убити от тях.

Той разпали вътрешни бунтове сред нас и се опита да изправи срещу заселниците в нашите погранични райони безмилостните диви индианци, чието всеизвестно правило за водене на война е безогледното унищожение на хора от всяка възраст, пол и положение.

На всеки етап от тези потиснически действия ние, възможно най-смирено, отправяхме петиции за премахване на несправедливостите. На непрестанно изпращаните от нас петиции бе отговаряно единствено с непрестанно уронване на престижа ни. Така че ако действията на даден владетел до едно подобават на тиранин, то този владетел не е достоен да управлява един свободен народ.

Не сме преставали да привличаме вниманието и на нашите английски братя. Ние периодично ги предупреждавахме за опитите на тяхната съдебна власт да разпростре върху нас едно недопустимо правораздаване. Припомнихме им обстоятелствата на нашето имигриране и заселване тук. Призовавахме на помощ природното им чувство на справедливост и великодушие, и настоятелно ги умолявахме да не забравят свързващия ни общ произход, за да заклеймят тези домогвания, които неизбежно щяха да доведат до прекъсване на връзките и общуването ни. Но и те останаха глухи за гласа на справедливостта и кръвното родство. Следователно ние трябва да се примирим с необходимостта, предричаща нашето разделяне, като за нас те станат това, което е станала и останалата част от човечеството: врагове по време на война и приятели в мирно време.

Ето защо ние, представителите на Съединените американски щати, събрали се на Всеобщ конгрес, се обръщаме към Върховния съдник на този свят заради правотата на своите намерения, и в името и според повелята на почтения народ на тези колонии тържествено обнародваме написаното и заявяваме, че тези съединени колонии са – и по право следва да са – СВОБОДНИ И НЕЗАВИСИМИ ЩАТИ; че не им се вменява да проявяват каквото и да е преданост към британската корона, и че всяка политическа връзка между тях и държавата Великобритания е – и следва да е – изцяло прекъсната; че като СВОБОДНИ И НЕЗАВИСИМИ ЩАТИ напълно в тяхна власт е да водят война, да сключват мир, да договарят съюзи, да извършват търговия и да предприемат всички онези действия и начинания, които независимите държави по право предприемат. Със силно упование в закрилата на Божественото провидение, ние взаимно се заклеваме едни пред други да подкрепяме тази декларация с живота си, със състоянието си и със святата си чест.